

Leona Krejčí, František Křížek (1909-1993) a jeho působení v Dačicích 1948-1975, diplomová práce Historického ústavu Filozofické fakulty JU, České Budějovice 2022.

Posudek oponenta diplomové práce

Ve své diplomové práci Leona Krejčí pokračuje v tématu, kterým se zabývala již během bakalářského studia. Předkládá tak k posouzení druhý díl životopisu Františka Křížka. Díky dačickému působení se část pozůstalosti tohoto významného numismatika a klasického archeologa nachází v tamním městském muzeu. Písemnosti v něm obsažené také tvoří heuristický základ předloženého textu.

Chronologicky je práce vymezena roky 1948 až 1975, kdy se František Křížek vrátil do svého rodiště poté, co opustil, či spíše musel opustit Brno. Nejprve se stal dačickým okresním archivářem a později ředitelem muzea. S jeho působením je spjata publikace řady studií a pořádání výstav s tématy z regionální historie a výtvarného umění, ale také se mu v Dačicích podařilo uspořádat některé výstavy přesahující provinční rámec.

V těchto časech se nevzdal ani svých hlavních badatelských zájmů, jimiž bylo římské mincovnictví, keramika typu terra sigillata a Limes Romanus. Ač se ocitnul na vědecké periferii, nezůstal zcela odříznut od mezinárodní komunity ve svém oboru a bylo mu dokonce umožněno cestovat na zahraniční kongresy a publikovat na západě.

Šťastím diplomantky bylo, že podstatné informace o vědecké kariéře Františka Křížka měla pohodlně dostupné v dochovaných písemnostech v pozůstalosti. Mimo oblast faktů z nich získaných se pouští jen do trochu nadbytečných exkurzů, kupříkladu do dějin muzejnictví v Čechách s přihlédnutím k Dačicím. Spíše bych doporučoval obrátit pozornost k hlubší interpretaci některých událostí Křížkova života a jejich zařazení do širšího kontextu. Nabízí se přesvědčivé vysvětlení okolností jeho odchodu z Moravského zemského muzea z pozice správce numismatické sbírky (nikoli ředitele muzea!). Stálo za tím jeho katolictví, kariérní řevnivost v instituci nebo také Křížkova komplikovaná povaha, o níž se zmiňoval v jeho nekrologu v roce 1993 profesor klasické archeologie Jan Bouzek? Více bych se chtěl také dozvědět o okolnostech cest Františka Křížka na západ, a to i v dobách počínající normalizace. Je možné najít informace v Archivu bezpečnostních složek? V náznacích zůstalo téma pořádání výstav výtvarným umělcům, kteří rozhodně nepatřili k hlavnímu proudu socialistické kultury. Na mysli mám především jména přináležející k Staré Říši nakladatele Josefa Floriana – jeho

syna Michaela Floriana, Bohuslava Reynka či Otto Stritzka (Florianova zetě a zároveň tchána teoretika umění, básníka a disidenta Ivana M. Jirouse).

Leona Krejčí ve své diplomové práci poctivě zpracovala dačické archiválie, chyběla ji však odvaha a možná i čas rozhlédnout se po dalších zdrojích poznání. Možná i proto nechala Křížkovu biografii nedokončenou – zcela chybí posledních osmnáct let jeho života. Přesto ji považuji za zajímavý příspěvek k dějinám vědy v druhé polovině 20. století. Po formální stránce je text vcelku v pořádku, rušivě působí snad jen občasná stylistická kostrbatost.

Diplomovou práci hodnotím známkou velmi dobře.

České Budějovice, 22. května 2022

Mgr. Zdeněk Bezecný, Ph.D.